Kannelmäen kirkon korjauksen ja uuden seurakuntakeskuksen rakentamisen yhteydessä toteutettava olennainen muuttaminen ja valtuutus urakkasopimuksen allekirjoittamiseen

Yhteinen kirkkoneuvosto 8.10.2026 § 291
448/03.03.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Laitila Anu

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) aloittaa Kannelmäen kirkon urakkakohteen työt voimassa olevan lainvoimaisen purkuluvan mukaisesti.

2) muuttaa 17.6.2026 tekemäänsä päätöstä § 217 päätöskohdan 2) osalta siten, että se valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan koko hankkeen urakkasopimuksen, tekemään siihen tarvittaessa pieniä ja/tai teknisluontoisia muutoksia sekä hyväksymään mahdolliset lisä- ja muutostyöt hankkeen hyväksytyn enimmäiskustannusarvion mukaisissa rajoissa.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

3) hyväksyä Kannelmäen kirkon yhdyskäytävän muutokset liitteenä olevien suunnitelmien mukaisesti.

4) hakea Kirkkohallitukselta luvan Kannelmäen kirkon ja seurakuntakeskuksen välisen yhdyskäytävän olennaiselle muuttamiselle.

5) tarkastaa välittömästi tätä asiaa koskevan pöytäkirjan pykälän.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttin.

Selostus

Taustaa hankkeesta

Marjatta ja Martti Jaatisen suunnittelema Kannelmäen kirkko ja seurakuntarakennus valmistuivat vuonna 1968. Rakennukset sijaitsevat Kannelmäessä Vanhaistenpuiston arvoympäristössä osoitteessa Vanhaistentie 6. Alue on merkitty asemakaavaan kirkon ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi ja on pinta-alaltaan 10.027 m^2.

Kannelmäen kirkko on määritetty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Kirkko on maakunnallisesti arvokas kohde (Uudenmaan liiton julkaisuja E 64/245 – 2022).

Kannelmäen kirkko on suojeltu 8.6.2004 kirkkohallituksen päätöksellä ja sitä koskevat kirkkolain 5 §:n suojelusäännökset: "Suojelu käsittää myös kirkon kiinteän sisustuksen, siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset, sekä pihapiirin". Kirkon suojelupäätöksessä todetaan myös Kannelmäen kirkon edustavan "1960-luvun korkeatasoista ja ennakkoluulotonta arkkitehtuuria". Lisäksi todetaan, että "suojelu koskee seurakuntakeskustiloja, sekä pihan rakenteita siltä osin, kuin ne vaikuttavat

Kannelmäen kirkossa kävijän tai kirkkoa tarkastelevan koettavissa olevaan". (Kirkkohallituksen päätös 8.6.2004 ja kirkkolain 5 §:n suojelusäännökset).

Kirkkohallitus on jo vahvistanut 17.9.2020 päätöksellä Kannelmäen seurakuntarakennuksen purkamisen suojellussa kirkkopihassa. Kannelmäen seurakuntarakennus poistettiin käytöstä sisäilmaongelmien johdosta jo vuonna 2018, jonka jälkeen seurakunta on toiminut näiltä osin väistötiloissa.

Hankkeesta tehdyt aiemmat merkittävimmät päätökset

Yhteinen kirkkoneuvosto 15.06.2023 § 192: Kannelmäen kirkon yhteyteen toteutettava uudisrakennuksen kaavamuutos- ja hankesuunnittelun (sisältäen option kokonaissuunnittelusta) hankinnan toteuttajan valinta ja suunnittelutöiden käynnistäminen

Kiinteistöjohtajan hankintapäätös § 93/2024: Kannelmäen seurakuntarakennuksen pohjatutkimuksen, perustamistapalausunnon ja puuston kartoituksen hankinta

Kiinteistöjohtajan hankintapäätös § 33/2025: Kannelmäen kirkon kuntotutkimuksen hankinta

Kiinteistöjohtajan hankintapäätös § 155/2025: Kannelmäen kirkon korjauksen ja uuden seurakuntakeskuksen kokonaissuunnittelun laajuuden muuttumisen aiheuttamien lisä- ja muutossuunnittelutöiden tilaus

Yhteinen kirkkoneuvosto 15.01.2026 § 19: Kannelmäen kirkon korjaus ja uusi seurakuntakeskus, enimmäiskustannusarvion hyväksyminen ja hankkeesta päättäminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 29.01.2026 § 9: Kannelmäen kirkon korjaus ja uusi seurakuntakeskus, enimmäiskustannusarvion hyväksyminen ja hankkeesta päättäminen

Kiinteistöjohtajan hankintapäätös § 31/2026: Kannelmäen kirkon korjauksen ja uuden seurakuntakeskuksen kokonaissuunnitteluryhmän täydentäminen av-suunnittelijalla ja siihen liittyvien töiden tilaus

Kiinteistöjohtajan hankintapäätös § 35/2026: Kannelmäen kirkon korjaus- ja uuden seurakuntakeskuksen rakennushankkeen rakennuttajakonsultoinnin hankinta

Yhteinen kirkkoneuvosto 17.06.2026 § 217/2026: Kannelmäen kirkon korjauksen ja uuden seurakuntakeskuksen rakennusurakan urakoitsijan valinta ja töiden käynnistäminen

Taustaa lupa- ja lausuntotilanteesta

Kirkon korjauksen ja uuden seurakuntakeskuksen rakentamislupaa on haettu toukokuussa 2026. Lupakäsittelyyn varatun ajan loppupuolella rakennusvalvonta on päätynyt kysymään Museoviraston kantaa. Museoviraston lausunto on liitteenä 1. Lausunnossaan 29.9.2026 Museovirasto pitää uuden seurakuntakeskuksen ja kirkon välistä uutta yhdyskäytävää kirkkolain tarkoittamalla tavalla oleellisena muutoksena verrattuna nykyiseen tilanteeseen, mistä johtuen tarvitaan Kirkkohallituksen lupa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista varten. Kirkkohallituksen päätöksen edellytyksenä on, että asia on ensin käsiteltävä seurakuntayhtymän hallinnossa (YKN ja YKV).

Alustavan tiedon mukaan kaupungin ympäristö- ja lupajaosto on tarkoitus käsitellä rakentamislupaa kokouksessaan 22.10.2026. Hankkeeseen liittyvillä asemakaavamuutoksella ja vanhan seurakuntakeskuksen purkutyöllä on jo lainvoimainen rakennusvalvontaviranomaisen purkulupa ja Museoviraston aiemmin antama puoltava lausunto.

Samalla yhteisen kirkkoneuvoston 17.6.2026 § 217 tekemän päätöksen kohtaa 2) ”valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan urakkasopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa pieniä ja/tai teknisluontoisia muutoksia sekä hyväksymään mahdolliset lisä- ja muutostyöt hankkeen hyväksytyn enimmäiskustannusarvion mukaisissa rajoissa sekä käynnistämään urakan työt edellyttäen, että kohteelle myönnetään

rakentamislupa” tarkennetaan koskemaan koko urakkahanketta sekä päätöksestä poistetaan urakan käynnistäminen, johon yhteinen kirkkovaltuusto on jo valtuuttanut päätöksellään yhteisen kirkkoneuvoston.

Lyhyt kuvaus tehtävistä töistä

Listaus kirkkoon kohdistuvista toimenpiteistä:

- kirkon ympärillä olevat salaojat, sadevesiviemärit ja kaivot uusitaan
- lasiulkoseinät uusitaan ja vesikaton alueella olevat nauhaikkunat tiivistetään
- vesikaton betoniset sadevesikourut korjataan betonikorjausmenetelmin
- kirkkoa kiertävän ulkoseinän yläosan kantavan betonipalkin päällä olevat kuorielementit korjataan
- kirkkosalin painunut lattia-alue (n. 5m^2) nostetaan oikeaan korkoon
- sähköt, valaistusta ja esitystekniikkaa uusitaan

Lisäksi hankkeessa kirkon esteettömyyttä ja saavutettavuutta parannetaan uudella avaralla seurakuntakeskuksen kirkkoon yhdistävällä yhdyskäytävällä.

Uudisrakennuksesta muodostuu porras- ja hissiyhteys pääsisäänkäynnin luota ja yhdyskäytävä yhdistää kirkkosalin ja seurakuntakeskuksen liitepiirustusten mukaisesti. Tässä yhteydessä vanha 90-luvulla lisätty pieni hissi poistetaan ja kirkon lasiseinään luoteissivulle tehdään aukko pilariväliin uudelle yhdyskäytävälle.

Suunnitelma on uuden asemakaavan mukainen, eikä ratkaisu muuta kirkkopihan keskeisiä asioita. Kirkkopihaan ei esitetä muita muutoksia kuin uusi polkuyhteys etelään avautuvalle nurmialueelle, jonne tehdään kulkuyhteys rakennusten välisestä nivelosan yhdyskäytävästä. Väli reunustetaan pensasistutuksilla.

Laajemmin hanketta on esitelty YKN 15.1.2026 ja YKV 29.1.2026 tehdyn hankesuunnitelman ja luonnossuunnitelmien esittelyn yhteydessä.

Esteettömyys

Tulevan uuden seurakuntakeskuksen tilat ovat mitoitukseltaan suunniteltu esteettömyyden vaatimusten mukaisiksi. Toteutussuunnitelmassa on lisäksi esitetty, että liikkuminen kirkon ja uuden seurakuntakeskuksen rakennusten välillä olisi esteetöntä uuden yhdyskäytävän ansiosta.

Ympäristövaikutusten arviointi

Hanke toteuttaa Helsingin seurakuntayhtymän hiilineutraaliustavoitteita. Uudisrakennuksen on tehty elinkaarisuunnitelma ja laskelmat.

Lapsivaikutuksen arviointi

Uuden seurakuntarakennuksen toteuttaminen kirkon yhteyteen antaa seurakunnan toiminnalle pysyvyyttä ja jatkuvuutta rakentaa yhteyttä alueen asukkaiden ja seurakunnan toiminnan välillä. Seurakunta on tehnyt lapsivaikutusten arvioinnin.

Uudisrakennuksen toteutus tarjoaisi huomattavan myönteiset lapsivaikutukset Kannelmäen seurakunnan kasvatustyölle, perheille, alueen lapsille sekä nuorille. Hyvät ja turvalliset kokoontumistilat kirkon yhteydessä kutsuvat ja vahvistavat eri ikäisiä pitkäaikaiseen seurakuntayhteyteen. Tuttuun perhe- ja kastejuhlien pitopaikkaan, seurakuntakeskukseen, on helppoa tulla uudestaan muuhunkin toimintaan mukaan.

Töiden mahdollisimman nopea aloittaminen vähentää seurakunnan pitkään jatkunutta väestötiloissa toimimista ja keskittää myös lasten ja nuorten toimintaa kirkkokiinteistöön.

Toimivallan perusteet

Yhteisen kirkkovaltuuston päätös 29.1.2026 § 9 kohta 3)

Hallintosääntö 3. luku 1 §

Kirkkolaki 3 luku 9 § kohta 2)
Kirkkolaki 3 luku 21.3 § kohta 3)

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi
Hankepäällikkö Kai Heinävaara, kai.heinavaara@evl.fi

Jakelu

Kirkkohallitus
Helsingin seurakuntayhtymän hankepäällikkö Kai Heinävaara